

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Kodas
Apskaita viešajame sektoriuje	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. dr. Irma Kamarauskienė Kitas (-i):	Ekonomikos ir verslo administravimo fakulteto Apskaitos ir audito katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario (6) semestras	Lietuvių, anglų

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Apskaitos pagrindai	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos

Dalyko tikslas – suteikti studentams sisteminių žinių apie viešojo sektoriaus subjektų apskaitą nuo ūkinių įvykių ir operacijų registravimo iki subjekto finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo bei duomenų konsolidavimo iki nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo šalies mastu; bus nuosekliai pristatyti apskaitos organizavimo viešojo sektoriaus subjektuose principai, viešojo sektoriaus reforma bei standartai, o suteiktos žinios turėtų padėti suvokti ūkinių įvykių ir operacijų fiksavimo viešojo sektoriaus apskaitoje eigą, būdus; vertinant apžvelgus viešojo sektoriaus apskaitos modernizavimo istoriją, eigą ir rezultatus ES bei kitose pasaulio šalyse, bus analizuojamos tolimesnės modernizavimo kryptys.

Bendrosios kompetencijos:

- Gebės efektyviai bendrauti raštu ir žodžiu, perteikti apskaitos ir finansų srities žinias specialistams ir ne specialistams, vadovaudamasis profesine etika ir pilietiškumu
- Gebės savarankiškai mokytis bei prisiimi atsakomybę už nuolatinį mokymąsi ir profesinį tobulinamasi savo profesinės veiklos srityje
- Demonstruos kūrybinio mąstymo gebėjimus, gebės priimti inovatyvius sprendimus

Dalykinės kompetencijos:

- Bus įgijęs naujausių fundamentinių ir taikomųjų ekonomikos, vadybos, finansų, apskaitos ir audito srities žinių, žinos klasikinės ir modernias apskaitos, finansų ir audito teorijas, gebės jas taikyti tarpdisciplininėse studijose, profesinės veiklos srityse, valdydamas nacionalinių ir tarptautinių organizacijų finansus
- Gebės analizuoti ir vertinti įvairius ekonominius bei socialinius procesus, organizacijų elgseną ir jų aplinką, interpretuoti teisės aktus ir juos taikyti įvairių ataskaitų sudarymui, organizacijų valdymo bei profesinės veiklos problemų sprendimui
- Gebės planuoti, organizuoti, kontroliuoti ir vertinti organizacijos veiklas, apskaitos procesus, tvarkyti įvairių rūšių apskaitą, taikydamas buhalterijų profesionalų etikos kodekso nuostatas, vadovaujantis apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais, formuoti organizacijų apskaitos politiką, užtikrinančią apskaitos sistemos ir audito veiksmingumą bei informacijos patikimumą

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės efektyviai, suprantamai, etiškai ir tolerantiškai bendradarbiauti su savo ir kitų sričių specialistais. Gebės efektyviai surinkti ir apdoroti bei analizuoti duomenis identifikuojant viešojo sektoriaus subjektų, subjektų grupių apskaitos ir finansinių (konsoliduotųjų) ataskaitų sudarymo problemas,	Paskaitos, seminarai, savarankiškas papildomos literatūros nagrinėjimas Užduočių sprendimas Pranešimų rengimas ir skaitymas	Apklausa žodžiu (atvirojo ir uždarojo tipo klausimai) Individualių ir grupinių užduočių atlikimo vertinimas Projektinio darbo vertinimas

kritiškai vertinti surinktus duomenis bei teiks kūrybinius siūlymus.	Grupės diskusijos	
Įgys naujausių fundamentinių ir taikomųjų apskaitos viešajame sektoriuje žinių ir praktinių gebėjimų teisingai grupuoti, sisteminti, apskaityti ir vertinti viešojo sektoriaus subjektų bei subjektų grupių finansinės apskaitos bei nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio informaciją. Gebės savarankiškai ir nuolat mokytis, atnaujinti teorines žinias bei praktinę informaciją savarankiškai pasirenkant viešojo sektoriaus subjektų ir jų grupių apskaitos ir finansinių ataskaitų rengimo metodus, priemones, sudarant konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinius bei nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinį viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinių ataskaitų standartų pagrindu.	Paskaitos, seminarai, savarankiškas papildomos literatūros nagrinėjimas Sąvokų analizė Užduočių sprendimas Pranešimų rengimas, skaitymas ir turinio analizė (minčių žemėlapiu metodu) Grupės diskusijos	Apklausa žodžiu (atvirojo ir uždarojo tipo klausimai) Individualių ir grupinių užduočių atlikimo vertinimas Aktyvumo nagrinėjant temas vertinimas Projektinio darbo vertinimas
Gebės vertinti viešojo sektoriaus organizacijų elgseną ir jų aplinką, Suvoks skirtingų subjektų (viešojo sektoriaus subjektų ir pelno siekiančių subjektų) apskaitos teorijų ir praktikų taikymo skirtumus bei identifikuos tapatumus sąlygotus skirtingų skirtingų teisės aktų bei nacionalinių ir tarptautinių apskaitos standartų (VAS ir VSAFAS bei TFAS ir TVSAS). Įgys teorinių žinių ir praktinių gebėjimų savarankiškai sudaryti įvairių lygių ir rūšių finansinių ataskaitų rinkinius.	Paskaitos, seminarai, savarankiškas papildomos literatūros nagrinėjimas Individualios užduotys, jų sprendimas Pranešimų rengimas, skaitymas ir turinio analizė Grupės diskusijos	Tarpinis žinių patikrinimas Projektinio darbo vertinimas Aktyvumo nagrinėjant temas vertinimas
Žinos klasikines ir šiuolaikines viešojo sektoriaus finansinės apskaitos raidos priežastis, kryptis ir koncepcijas. Įgys žinių apie viešojo sektoriaus subjektų bei subjektų grupių finansinės apskaitos ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymo naujoves, modernizavimo kryptis ir tolimesnes viešojo sektoriaus apskaitos plėtros kryptis ir gebės formuoti pasiūlymus dėl apskaitos sistemos veiksmingumo ir informacijos patikimumo didinimo.	Įtraukiamoji paskaita, Literatūros ir kitų informacijos šaltinių apžvalga bei pranešimų rengimas ir skaitymas Modeliavimas ir užduočių sprendimas	Apklausa žodžiu (atvirojo ir uždarojo tipo klausimai) Projektinio darbo bei kitų užduočių rezultatų vertinimas Aktyvumo nagrinėjant temas vertinimas Egzaminas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	E. mokymas(is)	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Viešojo sektoriaus reikšmė Lietuvos ūkio sistemoje. Viešojo sektoriaus subjektai. Viešojo sektoriaus apskaitos reforma pasaulyje ir šalyje: reformos priežastys, eiga, rezultatai. Reglamentavimas.	2							2	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas, dalyvavimas diskusijose
VSAFAS, jų reikšmė ir paskirtis. Viešojo sektoriaus subjektų apskaitos politika ir organizavimas. Viešojo sektoriaus subjektų apskaitos principai.	2							2	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose

Finansinių ataskaitų elementai. Apskaitos ciklas ir procesas. Savivaldybės išdo, išteklių fondų, mokesčių fondų, privatizavimo fondų apskaitos specifika. Ūkinių įvykių ir operacijų registravimas, grupavimas, klasifikavimas. Klaidų taisymas.									
Finansinę atskaitomybę reglamentuojantys standartai. VSS ataskaitų rinkinių rengimo ypatumai. Finansinių ataskaitų rinkinių esmė. Finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis. Rengimo ir pateikimo tvarka ir nuoseklumas. Finansinės būklės ataskaita. Veiklos rezultatų ataskaita. Grynojo turto pokyčių ataskaita. Pinigų srautų ataskaita. Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas. Specifinės finansinės ataskaitos. Kitos ataskaitos. 1- 6 –VSAFAS, 23-VSAFAS	2	2					4	7	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas
Nematerialusis turtas. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai ir apskaita. Informacijos apie nematerialųjį turtą atskleidimas fin.ataskaitose. 13-VSAFAS	2	1					3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas,
Ilgalaikis materialusis turtas. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai ir apskaita. Naudingo tarnavimo laikas. Tikroji vertė. Nurašymas. Perleidimas. Pergrupavimas. Informacijos atskleidimas fin.ataskaitose. 12-VSAFAS, 22-VSAFAS	2	1					3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas,
Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai. Informacijos atskleidimas finansinėse ataskaitose. 16-VSAFAS	2	1					3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas,
Atsargos. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai ir apskaita. Atsargų įkainojimas. Savikainos nustatymo būdai. Informacijos atskleidimas fin.ataskaitose. 8-VSAFAS	2	1					3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas,
Finansinis turtas. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai ir apskaita. Informacijos atskleidimas fin.ataskaitose. 17-VSAFAS	2	1					3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas,
Finansavimo sumos. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai ir apskaita. Dažniausiai pasitaikantys finansavimo sumų apskaitos įrašai. Informacijos atskleidimas fin.ataskaitose. 20-VSAFAS	2	1					3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas
Grynasis turtas. Rezervai. Dalininkų kapitalas. Nuosavybės metodo įtaka. Rezervai. Sukauptas perviršis ir deficitas. Vertinimo būdai ir apskaita. Informacijos atskleidimas finansinėse ataskaitose. 1-6 - VSAFAS	2	1					3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas

Finansiniai įsipareigojimai. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai ir apskaita. Informacijos atskleidimas fin.ataskaitose. 17-VSAFAS	2	1						3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas
Nuoma ir atidėjiniai. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai ir apskaita. Informacijos atskleidimas fin.ataskaitose. 18, 19 – VSAFAS	2	1						3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas. Projektinio darbo ir pristatymo rengimas
Įsipareigojimų dirbantiesiems apskaita. Pripažinimo kriterijai. Apskaita ir vertinimas. Informacijos atskleidimas fin.ataskaitose. 24 - VSAFAS	2	1						3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas. Projektinio darbo ir pristatymo rengimas
Pajamos ir sąnaudos. Grupavimas. Pripažinimo kriterijai. Vertinimo būdai ir apskaita. Sąskaitų uždarymas. Informacijos atskleidimas fin.ataskaitose. 9, 10, 11 - VSAFAS	2	1						3	5	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas. Projektinio darbo ir pristatymo rengimas
Išteklų fondai. Apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys. 26-VSAFAS	2	1						3	4	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas. Projektinio darbo ir pristatymo rengimas
Viešojo sektoriaus subjektų grupių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių sudarymas. Viešojo sektoriaus subjektų ataskaitų duomenų konsolidavimo principai ir nuoseklumas. Nacionalinio ataskaitų rinkinio sudarymas. 14, 15, 16, 25 – VSAFAS. VSS apskaitos proceso modernizavimas. IS ir IT naudojimas apskaitoje, duomenų registravimas, teikimas, perkėlimas į VSAKIS. VSS apskaitos metodologinis reglamentavimas ir konsultavimas.	2	2						4	6	Akademinės ir kitos literatūros dalyko tema studijavimas ir analizė, dalyvavimas diskusijose, užduočių sprendimas ir aptarimas. Projektinio darbo ir pristatymo rengimas. Pasirengimas egzaminui.
	32	16						48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Pirmasis (tarpinis) testas	20	po pirmųjų 6 temų	uždaro tipo klausimai ir atviro tipo klausimai-uždaviniai
Projektinis (savarankiškas) darbas ir darbas auditorijoje seminarų metu	30	semestro metu	3 balai: pagal pasiūlytą ar pasirinktą temą parengia savarankišką rašto darbą dalyką apimančia tema ir jos pagrindinius teiginius pristato bei apgina semestro metu; tema nagrinėta pasitelkiant savarankiškai rastą literatūrą, pristatymui būdingas inovatyvumas; teisingai atsako į klausimus, aktyviai dalyvauja diskusijose, naudoja perskaitytos literatūros medžiagą; dalyvauja daugumoje užsiėmimų; 2 balai: pagal pasiūlytą ar pasirinktą temą parengia savarankišką rašto darbą dalyką apimančia tema ir jos pagrindinius teiginius pristato bei apgina semestro metu; teisingai atsako į klausimus; dalyvauja daugumoje užsiėmimų; pasisako kai kuriose diskusijose;

			1 balas: pagal pasiūlytą ar pasirinktą temą parengia savarankišką rašto darbą dalyką apimančia tema, tačiau temos atskleidimas minimalus; pagrindinius teiginius pristato semestro metu; praleido reikšmingą dalį užsiėmimų; 0 balų: praleido daugiau, nei pusę užsiėmimų, nerodo aktyvumo tuose, kuriuose dalyvavo; ir/ar savarankiško darbo nerengė.
Egzaminas	50	sausis	uždaro tipo klausimai ir atviro tipo klausimai-uždaviniai Galutinis pažymys sudaromas sumuojant tarpinio žinių patikrinimo, projekcinio (savarankiško) darbo, darbo auditorijoje seminaro metu ir egzamino vertinimo rezultatų procentines išraiškas: 95-100% - puikiai, 10 85-94% - labai gerai, 9 75-84% - gerai, 8 65-74% - vidutiniškai, 7 55-64% - patenkinamai, 6 45-54% - silpnai, 5 mažiau, nei 45% - nepatenkinamai

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla	Prieiga internete ar VU bibliotekoje
Privalomoji literatūra					
	Aktuali redakcija	Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai Pavyzdinis biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos vadovas LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr.X-1212			www.finmin.lt www.e-tar.lt
	2019	2018 Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements		IPSASB	www.ipsasb.org
Vašiček V., Roje G.	2019	Public Sector Accounting, Auditing and Control in South Eastern Europe		Palgrave	
Berger T.	2018	IPSAS Explained: A Summary of International Public Sector Accounting Standards		Wiley	
Jan van Helden G., Hodges R.	2015	Public Sector Accounting and Budgeting for Non-Specialists	II ed	Red Globe Press	
Brusca I., Caperchione E., Cohen S., Manes Rossi F.	2015	Public Sector Accounting and Auditing in Europe		Palgrave	
Grossi G., Tagesson T., Budding T.	2014	Public Sector Accounting	I ed	Routledge	
Bagdžiūnienė V.	2011	Finansinės ataskaitos pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus		Conto litera	
Papildoma literatūra					
Robyn Pilcher, David Gilchrist	2018	Public Sector Accounting, Accountability and Governance: Globalising the Experiences of Australia and New Zealand		Routledge	
Cohen S., Caperchione E., Rosi F.M., Brusca I.,	2014	Public Sector Accounting and Auditing in Europe : The Challenge of Harmonization		Palgrave MacMillan	

ACC	2015	ACC 418 Public Sector Accounting and Finance (Course Guide)			e-book
Vilis, L., Kazlauskienė, L.	2012	Viešojo sektoriaus finansinių ataskaitų analizės aspektai. Apskaita, auditas, analizė: mokslas inovacijų ir globalizacijos kontekste		Tarptautinės konferencijos mokslo darbai	VU
Ernst & Young studija	2010	Public sector Accounting Reform underway but convergence of standards in Europe remains a challenge			http://www.ey.com/GL/en/Newsroom/News-releases/Public-sector-accounting-reforms-underway_but-convergence-of-standards-in-Europe-remains-a-challenge
Kamarauskienė I.	2014	Lietuvos viešojo sektoriaus apskaitos raida 1990-2014 m. laikotarpiu ypatumai. o leidinio ISSN 2351-5597	Nr.1(9)	Apskaitos ir finansų mokslas ir studijos: problemos ir perspektyvos	VU e.leidiniai
Kamarauskienė I., Jusytė J.	2014	Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų santykinė analizė: teoriniai ir praktiniai aspektai.	Nr.16	Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika	VU
Subačienė R. Kamarauskienė I.	2013	Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos viešajame ir verslo sektoriuose ypatumai ir problemos.		Tarptautinės mokslinės-praktinės konferencijos „Ekonomikos vystymasis: procesai ir tendencijos“, medžiaga	VU
Kamarauskienė I.	2013	Mineralinių išteklių apskaitos pokyčiai: teoriniai ir praktiniai aspektai			